

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 16**Pirkanmaan hyvinvointialueen alustava investointisuunnitelma 2027-2030**

25248/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Arto Ranta, STRATEGIAJOHTAJA, arto.ranta@pirha.fi

Liitteet

- 1 Pirkanmaan hyvinvointialueen alustava investointisuunnitelma 2027-2030
- 2 Pirkanmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelma 2027-2030 diaesitys valiokunnat
- 3 Selvitys vuoden 2027 investointien rahoittamisesta

Investointisuunnitelmaa ja sen hyväksymismenettelyä koskevan sääntelyn tarkoituksena on varmistaa, että hyvinvointialue suunnittelee investoinnit taloudellisesti kestävästi siten, että niihin käytettävissä oleva rahoitus riittää. Lisäksi tarkoituksena on, että hyvinvointialueiden laajoja investointeja koskevat hankkeet suunnitellaan valtakunnallisten strategisten tavoitteiden mukaisesti ja kustannusvaikuttavasti huomioiden muiden hyvinvointialueiden vastaavat suunnitelmat sekä väestön palvelutarpeet. Investointien ohjaus on kiinteä osa hyvinvointialueiden toiminnan ohjausta ja johtamista.

Hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmista.

Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista. Investointiesitykset on eritelty ministeriön ohjeiden mukaisesti rakennuksiin, laite- ja kalustohankintoihin, ICT ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin sekä muihin investointeihin. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa.

Sisä-Suomen yhteistyöalueen neuvotteluissa 25.8.2025 on tarkasteltu Pirkanmaan, Kanta-Hämeen ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueiden investointisuunnitelmat ja yhteisesti todettu, että investointisuunnitelmat eivät sisällä päällekkäisiä investointeja.

Pirkanmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelma

Pirkanmaan hyvinvointialueen omaan taseeseen tehtävien hankintojen kokonaismäärä on 758 milj. euroa vuosina 2027–2030 ja siitä vuodelle 2027 kohdistuu 195 milj. euroa. Investointeja vastaavien sopimusten osalta summat ovat 372,7 milj. euroa ja 92,1 milj. euroa.

Investointeja vastaavat sopimukset sisältävät vuokrakiinteistöihin tehtäviä perusparannuskorjauksia, uudiskohteita, leasing-hankintoja ja in-house yhtiöiden Monetran ja IsteKin kautta tehtyjä ICT-hankintoja. Näiden osalta kustannukset tulevat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

joko rakennusten vuokrina tai järjestelmien palvelumaksuina ja kohdistuvat käyttötalouteen ja heikentävät vuosikatetta.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen osainvestointisuunnitelma

Sosiaali- ja terveyspalvelujen investointisuunnitelmassa vuosina 2027–2030 omaan taseeseen tehtävien investointien kokonaismäärä on 740 milj. euroa, josta vuodelle 2027 kohdistuu 188,6 milj. euroa.

Investointeja vastaavien sopimusten määrä vuosina 2027–2030 on 335 milj. euroa, josta vuodelle 2027 kohdistuu 79,5 milj. euroa.

Pelastuspalvelujen osainvestointisuunnitelma

Pelastuspalvelujen osiossa määräraahavarauksia on esitetty vuosille 2027–2030 yhteensä 29,2 milj. euroa pysyvien vastaavien osiossa ja 33,1 milj. euroa investointeja vastaavien sopimusten osiossa. Vuoden 2027 osalta kohdennukset ovat 12,1 milj. euroa ja 8 milj. euroa.

Investointien rahoitus

Hyvinvointialue voi ottaa pitkäaikaista lainaa investointien rahoitukseen lainanottovaltuuden puitteissa. Rahoituksen riittävyys on osoitettava koko hankkeelle. Lainalla ei voi kuitenkaan lyhentää vanhoja lainoja.

Investointisuunnitelmassa omaan taseeseen tehdään palvelujen kannalta keskeiset rakennusinvestoinnit ja ne rahoitetaan pitkäaikaisella lainalla. Laite- ja kalustehankinnat ja muut investoinnit rahoitetaan pääsääntöisesti vuosikatteella.

Investointien rahoitus tapahtuu vuosikatteella ja pitkäaikaisella lainanotolla. Taulukossa on vuosille 2027–2030 merkitty tavoitteellinen vuosikate, joka vuodelle 2027 on 120 milj. euroa. Pirkanmaan hyvinvointialueelle on myönnetty lainanottovaltuutta vuodelle 2023 337,93 milj. euroa ja vuodelle 2024 900 milj. euroa, vuoden 2025 lainanottovaltuus oli 0 euroa ja vuoden 2026 lainanottovaltuus 24,7 milj. euroa.

Lainakannan muutos vuosina 2027–2030 on yhteensä 368 milj. euroa. Uutta lainaa investointien toteuttamiseksi nostetaan suunnittelukaudella 615 milj. euroa ja vanhojen lainojen lyhennyksiä tehdään suunnittelujaksolla yhteensä 247 milj. euroa. Vanhojen lainojen lyhennykseen on huomioitu uusien lainojen aiheuttama korko ja lyhennystarve ja laina-aikana on käytetty laskelmassa 15 vuotta. Vuonna 2027 uutta pitkäaikaista lainaa nostetaan 130 milj. euroa, vanhoja lainoja lyhennetään 53,4 milj. euroa ja lainakannan muutos vuonna 2027 on 76,6 milj. euroa.

Valiokuntien tehtävät: Hallintosäntö § 90.

Liitteenä Pirkanmaan hyvinvointialueen alustava investointisuunnitelma 2027-2030, Pirkanmaan hyvinvointialueen 2027-2030 -esittelydiat ja selvitys vuoden 2027 investointien rahoituksesta.

Ehdotus

Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

1. käydä keskustelun investointisuunnitelmasta ja
2. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelman vuosille 2027-2030.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana strategiaohtaja Arto Rantaa.

Valiokunta keskusteli investointisuunnitelman sisällöstä ja nosti esiin huolen siitä, miten perusterveydenhuollon vahvistaminen näkyy konkreettisesti suunnitelmassa. ICT-ratkaisujen osalta korostettiin tarvetta valtakunnalliseen yhteensovittamiseen ja yhteishankintamahdollisuuksien selvittämiseen, erityisesti tietöaltaiden ja datapoolien osalta. Julkisten hankintojen suunnittelussa nähtiin kehittämistarpeita, jotta tilaratkaisut olisivat toimivia ja kestäviä. Keskittämisen vaikutuksia arvioitiin huoltovarmuuden, kuljetuskustannusten ja reuna-alueiden palvelujen näkökulmasta. Valiokunta ilmaisi huolensa siitä, miten erikoissairaanhoidon investoinnit vaikuttavat muun muassa perusterveydenhuollon ennaltaehkäiseviin palveluihin.

Lisäksi keskusteltiin tilojen omistuksesta, vuokrasopimusten ehdoista ja siitä, miten kuntien ja hyvinvointialueiden välinen yhteistyö voisi tukea kestävää tilankäyttöä. Pohjois-Pirkanmaan asema investointisuunnitelmassa jäi epäselväksi, ja valiokunta piti tärkeänä, että alueen tarpeet huomioidaan jatkossa.

Päätös

Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta päätti

1. käydä keskustelun investointisuunnitelmasta ja
2. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelman vuosille 2027-2030 sekä
3. antaa seuraavat kommentit investointisuunnitelmasta vuosille 2027-2030:
 - Valiokunta korostaa, että perusterveydenhuollon vahvistamisen tulee näkyä selkeämmin investointisuunnitelmassa. Nykyisen suunnitelman painotukset erikoissairaanhoidon investointeihin herättää huolta resurssien riittävydestä perustason ja ennaltaehkäiseviin palveluihin.
 - Keskittämiseen liittyvät ratkaisut herättävät huolta huoltovarmuuden ja varautumisen näkökulmasta. Valiokunta toivoo, että myös alueellinen kattavuus huomioidaan investointisuunnitelmassa.
 - Valiokunta painottaa ICT-ratkaisujen osalta valtakunnallisen yhteensopivuuden merkitystä. Tietöaltaiden ja datapoolien kehittämisessä tulisi selvittää mahdollisuudet yhteishankintaan.
 - Julkisten hankintojen suunnittelua tulee kehittää. Tilojen toimivuus ja kestävyys tulee varmistaa jo suunnitteluvaiheessa. Hankintojen tulee tukea pitkäjänteistä ja kestävää tilankäyttöä.
 - Ennaltaehkäisevien palveluiden, kuten päihdepalveluiden, asema investoinneissa on turvattava.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Nähtävillä Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 14.10.2025.

Otteen oikeaksi todistaa

Tampere
21.10.2025

Nella Lehtinen
VALIOKUNTAKOORDINAATTORI

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on lähetetty sähköpostitse 21.10.2025.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 21.10.2025 klo 14:41. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§16

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).